

OVERALVEILIG

DOOR ANNE DE VRIES

G. F. CALLENBACH N.V.

OVERAL VEILIG

MET TEKENINGEN VAN JOH. MULDER'S

OVERAL VEILIG

DOOR

ANNE DE VRIES

TWEEDE DRUK

G. F. CALLENBACH N.V. - UITGEVER - NIJKERK

I. GRATIS LUCHTREIS

„Gauw, gauw, we halen 't nog wel!” riep Minke. Hij gooide zijn hoofd in de nek en hij rende op zijn nieuwe klompen zo hard als zijn korte, dikke beentjes hem dragen konden. Zijn broodtrommeltje aan de groene band slingerde op zijn rug, bonsde met iedere stap tegen zijn elleboog. Minke gaf het een duw, dat het helemaal naar de andere kant vloog. Minke had altijd ruzie met zijn broodtrommeltje.

„We halen 't nog!” schreeuwde Wim en hij rende Minke achterna.

Huug, de magere Huug, zei niets. Hij sloeg zijn lange, dunne benen uit, haalde Wim met een paar grote stappen in, schoot toen Minke voorbij. Maar Minke wist nog net een slip van zijn jasje te grijpen en liet zich meetrekken.

„Laat los!” riep Huug. Maar Minke greep hem nog beter vast en lachte.

In de verte kwam de trein aanrollen. En vóór de jongens stonden de twee rood-wit geschilderde hekken omhoog van de overweg, waar ze nog gauw langs wilden.

Toen kwam er beweging in die hekken. Ze zakten langzaam neer. Huug spande alle krachten in, Minke nam stappen, zoals hij nog nooit had genomen.

Wim riep: „We halen 't niet!”

De hekken daalden sneller, sneller. . . . Rammelend kwamen ze neer in de palen.

Huug kon zijn vaart niet inhouden. Hij vloog tegen het hek op. Minke botste tegen zijn rug.

„Au, mijn hoofd!” riep Huug en hij wreef in zijn haar.

„Au, mijn broodtrommeltje!” lachte Minke en hij wreef zijn elleboog.

„We zijn te laat,” hijgde Wim, die eens snugger wou wezen. En toen bleven ze alle drie staan kijken. Minke leunde tegen het hek, puffend en blazend.

„Je lijkt wel een locomotief,” lachte Wim.

„Loop,” zei Minke.

De trein daverde het huisje van de baanwachter voorbij. Hij scheen te springen over de rails. In razende vaart vloog hij dan door de overweg. De grond dreunde en trilde. De hekken ratelden.

„'t Is een sneltrein!” riep Minke, maar niemand verstond hem.

„Kijk eens, jongens, de rails buigen ervan!” schreeuwde Wim.

„Hè?” schreeuwde Minke, met zijn mond wagenwijd open.

„De rails — die buigen!” blèrde Wim, maar Minke verstond het weer niet.

„Er zit een neger in de trein!” gilte Huug. „Kijk, jongens, kijk! Hij kijkt nog uit het raampje! Ik zie hem nog!”

Dat verstonden ze wel. De trein was voorbij.

„Ik zie hem ook!” riep Wim.

En och, die arme, korte, dikke Minke! Die kon niet over het hek heenkijken. Hij ging op de onderste paal staan,

klemde zijn benen tussen de spijlen en leunde ver over het hek. Daar hing hij en keek de trein achterna.

„Waar? . . . Wáár dan?” schreeuwde Minke. Zijn broodtrommeltje, dat op zijn buik hing, kroop tussen de spijlen door, maar hij merkte het niet.

„Wáár is die neger dan?”

Toen ging er een schok door zijn lichaam. Wat . . . gebeurde er nou? Ging hij heel langzaam naar boven? . . . En nòg dacht hij: „Waar is die neger dan?”

„O, o Minke, pas òp!” riepen de anderen. „Minke, spring er af!”

Minke was al een meter boven de grond. Hij wou zich laten zakken. Hij wou naar beneden springen, maar hij zat vast. Wat was dat? Zijn broodtrommeltje? Hij kon het niet terugtrekken en de ruimte tussen de spijlen werd hoe langer hoe nauwer.

„Minke, er áf!” schreeuwde Wim.

„Help, he. . . h. . . h èl p!” hijgde Minke.

Huug nam een sprong. Huug greep de benen van Minke. Even scheen het hek te blijven staan. Toen ging het nog sneller naar boven. Huug liet zich met een plof op de grond vallen.

„H èl p. . . . help dan toch!” kreunde Minke. Hij keek doodsbenauwd omlaag. En het hek steeg, hoger, . . . hoger. . . . En de beide palen, de onder- en de bovenpaal, kwamen hoe langer hoe dichterbij elkaar.

Wim stond als een dwaas te springen en te schreeuwen. Huug zat nog op de grond, zoals hij er neergevallen was en staarde met grote, verschrikte ogen zijn stijgende vriend achterna. Maar opeens vloog hij overeind.

„Minke, de palen, pas op de palen!” gilde hij. „Je komt er tussen, Minke!”

Minke had het ook al zien aankomen. En dát was nu het verschrikkelijke, dat hij zag, hoe zijn benen tussen die palen geknepen zouden worden en hij niets kon doen, om dat ge-

vaar te ontkomen. Hij rukte wanhopig aan zijn broodtrommeltje, dat hem vasthield. Hij spande zijn rug, dat de band kneep in zijn nek. Maar hij bleef vast.
„Over je hoofd, Minke. Doe die band over je hoofd, gauw dan!” gilde Huug.

Maar Minke hoorde niets meer. Hij had zijn ogen stijf dicht geknepen.

„Nou ga 'k dood,” dacht hij. En hij zag zijn moeder en zijn vader en zijn zusje, zó duidelijk, alsof ze vlak voor hem stonden. En allemaal staken ze de handen naar hem uit. Hij schreeuwde, hij kermde, hij wist niet wat. Hij bad ook: „Here, help, help mij toch!” En dat alles gebeurde in een ogenblik.

Toen voelde hij, hoe zijn knieën werden vastgeknepen tussen het ijzer. Minke, in doodsangst, sperde zijn ogen wijd open. Werden zijn benen er afgeknepen? Maar de palen bewogen niet meer. Het hek was in zijn hoogste stand gekomen.

En de jongens zagen hun vriendje hangen, hun dikke, vrolijke vriend, hoog in de lucht, als een varken aan de ladder, doodsbleek en kreunend en met ogen, die uitpuilden van angst.

Wim kermde, alsof hij zelf in de klem zat. Huug vloog naar het baanwachtershuisje.

Het stond een goede vijftig meter van de overweg.

„De hele boel moet gesmeerd worden,” zei de baanwachter tegen zijn vrouw en hij ging zitten, om zijn kopje koffie leeg te drinken. „Dat ene hek, dat gaat nog, maar dat andere, weet je wel, dat je hier vandaan niet goed zien kunt door die elzenbosjes, nou, dat kon ik haast niet omhoog krijgen daar-net.”

„Stil eens, ik hoor wat schreeuwen,” zei de vrouw.

Toen werd de deur met een smak opengeworpen en over de drempel stoof een lange, magere, doodsbleke jongen, met grote, verschrikte ogen en zwaaiende armen. Hij zag er uit, of een tijger hem op de hielen zat.

Hij greep de baanwachter bij zijn arm.

„Baas — de — Minke, de — hekken, de overweg!” schreeuwde hij.

„De wàt?” vroeg de baanwachter. Maar de jongen trok hem aan zijn mouw mee naar buiten.

„Dáár, daar!” wees hij, nog buiten adem, en ze hoorden de angstkreten van de ongelukkige Minke, die nog altijd vastzat. Maar ze zagen aan deze kant niet veel meer dan zijn groene, glanzende broodtrommeltje, hoog boven de elzenbosjes tussen de rood-witte spijlen.

Met een paar sprongen was de wachter op het perron bij zijn toestellen. Hij greep een wiel, draaide het terug — langzaam — langzaam. . . . En over zijn schouder zag hij de hekpunten met het groene vlekje langzaam dalen achter het groene elzenhout.

„Die nare kwajongen,” mopperde hij. „Hij kan zijn benen wel kapot geklemd hebben!”

Huug was al weggerend. De vrouw van de baanwachter liep ook al naar de overweg.

„Minke, Minke, kom! Daar komt de baanwachter aan! Kom dan toch, jô!”

Het hek was neer, maar Minke klemde zich wezenloos vast aan de spijlen. Toen Wim aan hem trok, liet hij los. Zijn trommeltje schoot door een kier. Minke deed een paar stappen, een paar waggelende passen, alsof hij dronken was. . . . Toen viel hij om van schrik en narigheid en lag op de grond te huilen.

Huug kwam er ook bij staan.

„Minke, kom, de baanwachter!”

Maar Minke zei geen woord. Hij huilde maar. Het leek, alsof hem niets meer kon schelen.

Toen kwamen de baanwachter en zijn vrouw tegelijk aanlopen.

„Wat zullen we doen?” vroeg Wim.

„We laten hem niet in de steek,” zei Huug.

Maar Wim vond het voorzichtiger, om toch maar in de elzenbosjes te kruipen.

„Ziezo,” zei de baanwachter tegen de huilende Minke, „daar lig je nou, hè?”

„Hij kon er niets aan doen, meneer,” zei Huug.

„Vraag ik jou wat?” vroeg de man.

„Neen meneer.”

„Zwijg dan. Hé, rakker, hou eens op met dat gegrien! Doe je kousen eens naar beneden.”

Minke probeerde het, maar zijn handen trilden te veel.

„Wacht maar,” zei de vrouw. Ze knielde op de weg en stroopte de kousen af. Om elke knie liep een blauwe striem.

„Buig je been,” zei de man.

„O, au, au, au,” kermde Minke.

„Buig je benen, lummel!” beval de baanwachter. Toen gehoorzaamde Minke. Hij boog zijn benen, eerst het ene been, toen het andere.

„’t Is een geluk voor je, dat je klompen aan had,” zei de man. „Anders was het erger geweest. Nou, ga dan staan, deugniet!”

Minke stond te beven.

„En als je me nou nog één keer zo dom bent, om op die hekken te gaan staan, dan takel ik je weer omhoog en laat je hangen tot je gedroogd bent als een stokvis,” zei de man.

„Begrepen?”

„Ja meneer.”

„Maak dat je wegkomt!”

„Ja meneer. Dag meneer.”

Minke trok met een pijnlijk gezicht zijn kousen op en daar gingen ze. Huug met grote, langzame passen, Minke hinkend, zuchtend, kreunend. Maar ’t viel hem toch geweldig mee, dat hij nog lopen kon.

Toen ze een eindje weg waren, hoorden ze achter zich schreeuwen. De baanwachter trok Wim aan zijn kraag uit de struiken.

„Mars!” zei hij. „Dacht je, dat ik niet wist, dat jij er ook bij

hoorde?" en hij gaf hem nog een schop onder zijn broek mee op reis.

Wim kwam aanrennen.

Samen liepen ze verder.

En ineens moesten ze toch weer lachen.

„O Minke, wat ging je mooi naar boven!" schaterde Wim.

„En jij dan?" vroeg Minke. Hij droogde zijn tranen. „Wat schoot jij mooi naar voren, toen je die schop onder je broek kreeg!"

Wim zei niets meer.

„Minke," vroeg Huug, „heb je die neger nou goed gezien?"

Toen schaterden ze alle drie.

„Loop," zei Minke. „Ik ga niet weer op zo'n hek staan, al gaat er ook een trein vol negers voorbij."

Hij keek nog even om. De hekken waren nog te zien. Daar, heel hoog, had hij gehangen. Hij dacht aan zijn angst. Hij was toch wonderlijk bewaard.

„Here, ik dank U," zei hij in gedachten.

En toen gaf hij een harde ruk aan zijn broodtrommeltje. Dat ding hing warempel al weer op zijn buik te bungelen.

2. HET VERHAAL VAN DE CHAUFFEUR

Ja, ja, daar zit ik nu in mijn leunstoel, als een ouwe man.... En ik ben toch eigenlijk nog een jonge kerel. Nog geen vijftig jaar ben ik. Is dat nu zo oud? Neen, wel? Maar *ik* ben oud vóór mijn vijftigste jaar. En dat is niet mijn eigen schuld. Dat is de schuld van een paar kinderen. Net zulke vrolijke, wilde, ongezeglijke rekels als jullie. Nou ja, kijk nu maar niet zo benauwd.... Ik meen het immers zo kwaad niet.... Ik vind het wát aardig, dat je me eens komt opzoeken, nu ik pas weer terug ben uit het ziekenhuis. Nu kan ik weer eens praten. Hè, ik verveel me soms zo erg, hier voor het raam in de stoel. Nee, 't is erg aardig van je, hoor, dat je nog denkt om je vriend.... Je hebt wel eens een eindje met me meegereden in de auto, hè? Ja, ik was de kwaaieste niet!

Maar 't zal nooit weer gebeuren, jongens, dat je met me meerijdt na dat ongeluk. Wil ik je nou eens precies vertellen, hoe het gebeurd is? Ga dan maar even zitten op die stoelen.

Pas op, pas òp nou! Denk om mijn been! Ja, dat houten ding is mijn been. . . . Dat noemen ze nou *een been!* Daar heeft die dokter in het ziekenhuis me mee opgeknaapt.

Zo, stap er maar overheen. Ik kan het niet intrekken, zoals mijn andere. Ik zal nooit meer kunnen lopen als een ander mens. Je kunt me voortaan in de verte al horen aankomen: tik-stap-tik-stap. . . .

Ja, en dat ik nooit weer een auto zal kunnen besturen. . . . dat is haast nog erger. Och, jongens, 't is zo naar! En dat is *jullie* schuld. Nou, stil nou maar. . . . Ik bedoel natuurlijk: van *andere* jongens, maar net zulke wildebrassen als jullie.

Je weet wel, ik was chauffeur, hè? Bij een rijke meneer, die op een grote buitenplaats woonde. Die meneer had wel vier mooie auto's. En we waren er met zijn tweeën als chauffeurs. Maar *ik* was de oudste, zie je. En óók de knapste, al zeg ik het zelf. Ik was het langst in het vak. En daarom was ik zoveel als de baas. *Eerste chauffeur* heette ik. Nou, ik heb heel wat gereden van mijn leven. De laatste tijd hadden we zo'n mooie, glanzende wagen. Zo'n wonderwagen, die de mensen met open mond nakijken, als die langs hen rijdt. Als mijn meneer een grote reis maakte, dan gingen we in *die* auto. En dan ging ik altijd mee. Als *ik* achter het stuur zat, zei meneer, dan wist hij zeker, dat alles goed ging. Ja, en tòch. . . .

Je moet altijd heel voorzichtig zijn op de weg. Het doet er niet toe, of je rijdt of loopt. Of je chauffeur bent of motorrijder of fietser of wandelaar. . . . uitkijken moet je en oppletten. Want een ongeluk heb je anders maar zo en je leven of je gezondheid ben je voor altijd kwijt. Als ieder zich maar hield aan de regels van het verkeer, dan was het niet zo erg. . . .

Jongens, er zijn toch zulke domme mensen in de wereld. Er zijn chauffeurs, die zitten dronken achter het stuur. Er zijn fietsers, die rijden met zijn tweeën of drieën naast elkaar op de weg. Anderen, die een zijweg inslaan zonder richting aan te geven. Die je links willen passeren. Of die plotseling in snelle vaart om een bocht komen schieten. Er zijn ook kippen of honden of losgebroke varkens, die je een ongeluk kunnen bezorgen.

Maar het gróóste gevaar op de weg zijn . . . Nou, raadt eens . . . je weet het niet . . . Luister dan maar: het grootste gevaar op de weg, groter dan kippen of varkens of honden, zijn . . . *de kinderen*.

Hoe dat komt? Heel eenvoudig: doordat ze zo zorgeloos zijn. Ze denken niet meer aan het gevaar van auto's en trams. Ze zijn er aan gewoon geraakt.

Ze denken maar alleen aan hun spel. Als ze achter hun hoepel rennen, dan denken ze maar alleen aan die hoepel. Als ze knikkeren, dan zien ze niets dan die knikkers. En als ze voetballen, dan bestaat er voor hen niets meer op de wereld dan hun bal.

Voor al dat voetballen, jongens, . . . het is een mooi spel, als je niet ruw speelt . . . maar wat is het een *gevaarlijk* spel op de wèg! Dáár moest het helemaal verboden worden!

We hadden een tochtje gemaakt in onze mooie wagen, mijn meneer en mevrouw en een paar logé's en ik zat achter het stuur. We waren al weer op de terugweg en dicht bij huis. Het was een mooie zomermiddag, zo omstreeks halfvijf. De scholen waren een half uurtje geleden uitgegaan.

Toen zag ik vóór me, op de smalle straatweg, een troepje jongens, die met een voetbal speelden.

Ik reed een flinke vaart, zowat zeventig of tachtig kilometer. Maar ik minderde direct. Ik waarschuwde met mijn claxon, eerst met een paar korte stoten, daarna langer . . . ze keken even op en stoeiden verder. Pas toen ik vlak bij ze

was, stoven ze aan de kant. Daar stonden ze te wachten, lachend, met kleuren als bieten en ogen vol pret, tot die lastige auto er langs zou zijn.

Ik gaf gas, om door te rijden. En wát gebeurt er, jongens?.... Net als ik nog een meter of tien van ze af ben,.... daar slaat me één zo'n rekel zijn kameraad de bal uit de handen! Twee, drie jongens grijpen er naar. En één van hen, zó vergat hij alles door zijn spell!.... die stuift er meteen achteraan, de straat op. Misschien dacht hij de bal nog te kunnen grijpen, vóór de auto er was.... Maar, hij vát!.... Als ik hem toen overreden had, zat ik nu misschien nog achter het stuur.... Maar dan was die rekel, die kwajongen, niet meer in leven geweest.

Ik deed het niet. Ik gooide het stuur om. Ik botste tegen een boom aan de kant van de weg. Mijn wagen sloeg om....

Ja, en wat er verder gebeurde, dat weet ik niet. Ik kwam pas weer bij in het ziekenhuis.

Mijn rechtersvoet was beklemd geraakt en versplinterd. Die

moest worden afgezet. Mijn meneer en de logé's waren er gelukkig goed afgekomen. Maar mijn mevrouw; och, die arme mevrouw . . . en het was zo'n best mens . . . die was ernstig gewond aan het hoofd. Gelukkig is ze ook nog weer genezen. Juist gisteren is ze weer thuisgekomen. Ze zal me nu wel gauw eens komen opzoeken.

Maar mijn mooie wagen is vernield. Die kàn niet meer genezen.

En dat alles is nu de schuld van jullie onnadenkendheid. Dat *ik* niet meer mijn brood kan verdienen . . . Dat *ik* een ongelukkige stumper geworden ben . . . *jullie* schuld.

Och, ik leef er nog wel om. Mijn meneer heeft me nog altijd mijn volle loon uitbetaald. Hij is een beste man. Hij weet ook wel, dat het mijn schuld niet was . . . En ik mag nog wel weer bij hem terugkomen in de garage; om wat toezicht te houden . . . of de wagens schoon te spuiten . . . of te herstellen, als er wat aan hapert.

Maar een ander zal op mijn plaatsje zitten, als meneer uitgaat. Zelf rijden, dat is afgelopen. Voor altijd . . . afgelopen . . .

Wil je wel geloven, jongens, dat ik eerst in het ziekenhuis, toen mijn voet pas was afgezet, helemaal geen zin had, om weer beter te worden? Dat ik liever sterven wou, dan voortaan als zo'n ongelukkige stakker door het leven te moeten hinken?

Wat kijk je verschrikt, mijn jongen? Ja, het was niet goed van me, dat weet ik nu ook wel. Maar ik was niet bang voor de dood. Ik wist, in Wie ik geloofd had, jongens! Ik wist, dat Jezus ook voor mij gestorven was en dat Hij mij zou brengen in het land, waar geen ziekte en dood meer zouden zijn . . .

Maar, het is anders gelopen. Het was mijn tijd nog niet. Ik ben gebeterd en hier zit ik nu, zó als ik ben, een verminkte . . . En niemand wil mij meer in dienst hebben.

Maar jongens, *nu* ben ik er toch blij om, dat ik nog leef. En

weet je wel, waarom? . . . Omdat er Eén is, die mij nog wèl in dienst wil hebben. Een knecht van God kan ik toch nog zijn. De Heer let er niet op, of zijn knechten recht zijn of krom, ziek of gezond en of ze een been minder hebben. Hij heeft ze allemaal lief. En dat maakt mij tòch nog gelukkig. Dat is nou geen vrome praat, jongens. Dat *is* zo, ik ben gelukkig, zó als ik hier zit! Mijn grootste geluk is gebleven. Dat was veilig bij God, toen ik tegen die boom opvloog. . . . Kijk me nou eens aan, allemaal! . . . En vertel me nou eens even, hebben jullie ook Jezus lief? Wordt daar nou maar niet verlegen van, dat ik dat vraag. . . . Zeg het maar gerust. . . . Ja? . . . Nou, dan is jullie geluk ook veilig, jongens! *Overall* is het veilig, wàt er ook gebeurt! En dat mag je wel weten in deze tijd, nu er zoveel ongelukken gebeuren. Als je niet voorzichtig bent, kan iedere dag de laatste voor je zijn!

Nou, pas nou maar op, hoor! . . . Vrouw, hebben die jongens al wat gehad? Geef ze eens een stuk koek. Ik zie aan hun ogen, dat ze het wel willen hebben!

Wat is dat? Hoor ik een auto stoppen voor mijn deur? . . . O, kijk eens, daar komen mijn meneer en mevrouw aan! Weg, jongens, schiet op, gauw! Hier is je koek! En vertel het maar aan je vrienden, hoor! Waarschuw ze maar, dat ze voorzichtig moeten zijn. Dag, jongens, rekels, bengels. . . . Hier, daar ligt je bal nog! Die is uit je zak gerold. Neem mee dat akelige ding!

Vrouw, help me eens overeind. Ik moet ze bij de deur verwelkomen. . . . Jongens, kom nog maar eens terug, hoor, dan zal ik je van mijn reizen vertellen!

3. HET KLOPPERTJE VAN BINNEN

Ze waren aan 't schaatsenrijden, Hans en Kees, de tweelingbroers. Ze hadden allebei nieuwe schaatsen. De vaart kon nog niet houden. Daar was gisteren nog, toen het ijs al een vinger dik was, zo'n lelijke motorboot doorgegaan. Maar moeder vond goed, dat ze aan het kasteel gingen vragen, of ze op de gracht mochten rijden. Als het ijs betrouwbaar was, vond de freule, die op het kasteel woonde, dat wel goed.

En nu waren ze er dan! De freule had ze toestemming gegeven. Ze reden eerst een poosje samen, maar dat verveelde Kees al gauw. Hij was geen hardrijder zoals zijn broer. Hij wilde schoonrijden leren. En heus, hij kon al aardig zwieren, al viel hij nog vaak op zijn broek. Maar hij werd er wel gauw moe van. Hij moest vaak even rusten.

Kees stond aan de kant op 't ijs en bond zijn schaatsen eens over. Toen hoorde hij ineens geritsel achter zich.

Hij keerde zich om en keek. Hij zag niets dan struiken en

bomen. Alle takjes zaten vol met rijp. En nu de zon er op straalde, leken ze wel van zilver.

Wat was dat mooi! De stille tuin van 't kasteel leek wel een sprookjesland. Als daar nu opeens een fee tussen die zilveren struiken verscheen! . . . Een fee in zo'n zilverwit kleed en met een gouden stokje in de hand. . . .

Dan zou 'k helemaal niet schrikken, dacht Kees. En als ze riep: „Kom eens hier, jongen,” dan zou 'k dadelijk naar haar toe gaan. 'k Zou helemaal niet bang zijn. Feeën doen alleen maar goed. . . .

En als ze dan eens vroeg: „Wat zou je graag willen hebben, jongen?” . . . Dat zou 'k best weten! 'k Zou zeggen: „Goede fee, ik wil zo graag een machinetje in mijn schaatsen hebben. Zo'n heel klein tovermachinetje, dat niemand zien kan en dat ook geen lawaai maakt. . . . En dan moet dat machinetje met kleine tandjes in 't ijs grijpen. . . .”

Nou, dat deed ze dan natuurlijk, hè? Een fee weigert nooit wat. Ze raakte maar even met dat stokje mijn ridders aan en dan was 't al zo. Dan zaten die machinetjes er in! Wat zou ik dan kunnen zwaaien! En wat zou ik er over vliegen! Dan deed ik mee aan wedstrijden tegen de beste hardrijders. En dan won ik ze natuurlijk allemaal. Wat zouden die mensen dan kijken!

Kees stond te dromen, maar hij wist het niet. Daar kwam ineens weer een geritsel in de struiken, nu veel sterker. En toen. . . . nee, toen kwam er geen fee te voorschijn. . . . Toen kwam er. . . . Wat was dat? O, dat leek wel een oude tovenaar!

Kees schrok er toch even van. Maar toen moest hij lachen. Dat oude mannetje met die grijze baard, dat kende hij immers wel? Dat was de tuinman van het kasteel. Hij droeg een bijl op zijn schouder en keek omhoog naar de toppen van de bomen. Hij zocht zeker de dode bodem uit voor brandhout.

„Dag tuinman!” riep Kees.

De man bukte zich, om tussen de struiken door te kijken. Toen wrong hij er zich doorheen. De rijp regende van de takjes.

„Zo Hans,” zei de man, „rij jij al? Mag je van de freule?....” Hij vergiste zich altijd met de namen van de broers. Kees liet het maar zo.

„Ja, we hebben 't gevraagd,” zei hij.

„O, dan is 't goed.”

De tuinman zette zijn bijl op de grond en nam een pruimpje.

„Je mag toch wel oppassen,” zei hij. „Zie je daar die bocht, waar de zon nu op schijnt? Hè, ik kan er haast niet naar kijken.... Zie je hem?”

„Ja?”

„Nou, daar lag 't eergister nog open. Daar staat juist de Oostenwind op.”

„'k Ben er al over gereden,” zei Kees.

„Ga er dan *nou* maar omheen. Langs de kant, dat kan wel. Wees maar voorzichtig, want daar is 't diep ook. Daar zitten wellen onder 't water.... Begrijp je me?”

„Waar 't water zo maar opborrelt?”

„Ja, ja! Nou, je bent gewaarschuwd.”

„Tuinman, mag ik zo'n mooie, rechte stok van die struik daar?”

„Van die hazelaar? Ja hoor. Als je er dan doorzakt, heeft je moeder meteen een dingetje, om je mee voor de broek te slaan.... Deze?”

„Graag, tuinman.”

Eén tik met de bijl en los was de tak. Nog een tik en de kop was er uit. Zijtakjes zaten er niet aan.

„Hier, Hans. En laat nou eens zien, of je rijden kunt.”

„Dank u wel, tuinman.”

Kees zwierde weg met zijn stok. Hij deed zijn uiterste best, om vast en flink te rijden. Jammer, dat hij nu het machinetje niet had! Hoe zou de tuinman het vinden?....

Een eindje verder keerde hij en zwaaide terug. Hij moest

toch weer naar de tuinman, om zijn pluimpje in ontvangst te nemen? . . . Maar de man was er niet meer.

Het viel Kees tegen. Hij keerde terug naar de vijver en ging weer schoonrijden. Toen kwam ineens Hans onder de brug doorschieten.

„Uit de weg!” schreeuwde hij. Kees zwaaide vlak voor hem langs, heel deftig. Boem! Daar zat Hans op zijn broek. Hij slierde nog een heel eind door.

„Oók een sterretje!” schaterde Kees. „Hier zitten er al wel twintig van mij. Heb je je pijn gedaan?”

„Nee hoor! Maar jij reed vlak vóór me, jô! Zeg, je hele broek is wit!”

„De jouwe ook!” lachte Kees. „We hebben allebei de baan geveegd.”

„Waar heb je die stok vandaan?”

„Van de tuinman gekregen. Zullen we?”

Hans greep de stok al beet. Daar gingen ze weer, achter elkaar, Hans voorop.

Bij de gevaarlijke bocht hielden ze even stil. Kees vertelde, wat de tuinman gezegd had.

„’k Ben er al tien keer over gereden,” riep Hans. „’t Is sterk genoeg, hoor! Kom maar.”

„Ja, vooruit maar,” zei Kees. „’t Is sterk genoeg. Oude mensen zijn altijd zo bang!”

En daar reden ze over de gevaarlijke plaats, met een flinke vaart. In hun borst begon iets te bonzen. Maar het ging best, hoor, het ijs kraakte niet eens.

Hun ogen schitterden, hun wangen gloeiden. Ze praatten niet veel, ze reden maar, telkens weer de gracht rond. En telkens, als ze over de verboden plek kwamen, begon weer dat geheimzinnige geklop in hun harten. Ze voelden het allebei, maar ze zeiden er niets van tegen elkaar. Toen werd dat kloppertje van binnen hoe langer hoe zachter. In het laatst was het bijna niet meer te voelen.

Ze genoten maar, de hele middag. 't Was avond, eer ze er om dachten.

Ze rustten weer op de vijver wat uit en de zon stond als een grote, rode bol op de horizon. Ze straalde en ze schitterde alsof ze al het ijs nog even smelten wou. Maar ze kon het niet. Ze kon het alleen maar kleuren, zodat het wel van vuur leek. De gracht was een schitterende vuurbaan. . . .

„Nog een half uurtje, dan moeten we naar huis,” zuchtte Hans.

„Wedden, dat ik nu de hele gracht rond schoonrijden kan? . . . En *zonder* te vallen?” vroeg Kees.

„Wedden van niet!” zei Hans.

„Zul je zien! Kom maar mee!”

Kees zwaaide al vooruit, de vurige zonnebaan in. Hans reed achter hem aan en droeg de stok.

„Jô, je linkerbeen! Met je linkerbeen ook zwaaien!”

„Komt later wel!” riep Kees.

Hè, daar lag hij haast! Maar hij hield zich nog staande. Verder maar weer, recht op de zon aan. . . .

De zon straalde, het ijs gloeide. De jongens konden haast niet voor zich uit zien. Maar dat hoefde ook niet. Hier was de bocht. Nu links. . . . En daar begon, heel zacht, bij Kees dat geheimzinnige kloppertje weer.

Plotseling, daar struikelde hij. Hij wankelde, hij stond te springen. . . . *Daar* viel hij toch, voorover! Maar hij wierp zich om en plof, daar kwam hij met een smak op zijn broek terecht. En het ijs kraakte, kraakte!

„Ik zit!” lachte Kees.

„Verloren, jochie!” riep Hans. En opeens zag hij het ijs, waar Kees op zat, langzaam naar beneden zakken. Een hele schots scheurde los. Hans gilte 't uit van schrik.

„Pas op, Kees! O, pas op! Je gaat er door!”

't Was al te laat! Kees voelde het koude water door zijn broek komen en gooide zich snel om. Maar daar zakte het

ijs ineens helemaal weg. En in het donkere gat ging Kees omlaag

„H. . . . h. . . . help!” gilde Kees. Toen gulpte het bruine, vieze water over zijn hoofd. Maar daar kwam hij weer boven. . . . daar klampte, daar *kneep* hij zich in doodsangst vast aan de rand van het ijs. En daar hing hij te schreeuwen! „Help. . . . h. . . . help! Hans, hèlp!”

Hans, in zijn vreselijke schrik, was naar de kant gevluht voor de bruine golven, die over 't ijs op hem aan kwamen vloeien. . . .

„Help! — Hèlp!” schreeuwde ook hij. „Vader! Help! Kees!” En hij stond maar met zijn armen te zwaaien en te staren naar dat bleke gezicht en die grote, smekende ogen daar vóór hem. Aan helpen dacht hij niet.

Krak! Krrak! Van het ijs, waaraan Kees' vingers zicht vastklemden, brak een groot stuk af. Met een akelige schreeuw verdween Kees weer.

Nog eens kwam hij boven. Weer greep hij het ijs en schreide om hulp.

„Hans! Help! Hèlp dan toch!” smeekte hij. „Ik verdrink! O, lieve Heer, help mij toch!”

Toen voelde Hans ineens de stok in zijn hand. En hij sprong wild het ijs op, hij wierp zich op zijn buik, hij kroop zo snel hij kon naar het gat. . . .

„Hier, Kees! . . . Hier, Kees! . . . Grijp die stok! O neen, je *mag* niet verdrinken! Grijp die stok, Kees! Toe dan toch. . . O, toe dan toch!”

Kees had hem al en beiden hielden ze nu stevig vast. Wat moesten ze nu?

„Hou vast, hoor Kees!” huilde Hans. „Hou vast, hoor! Nooit loslaten, hoor! . . . Nou hier aan de kant. Ik kruip wel over 't ijs. . . Kun je niet op 't ijs kruipen, Kees? Toe dan, jô, hou vast, hoor! Hou goed vast!”

Het lukte. Aan de kant was het ijs sterker, het brokkelde niet af. Gelukkig! Kees kreeg eerst zijn lijf op 't ijs, toen zijn knie. . . toen zijn andere knie. . . Hij *was* er! . . . Daar kroop Kees op handen en voeten het ijs op. Weg van dat donkere gat! Naar de kant! En daar stond hij sidderend naast zijn broer op de wal en begon opeens luid te huilen van blijdschap.

Kees was gered! . . . Het drong ineens tot Hans door en hij nam een wilde sprong van dolle vreugde. Hij slingerde zijn stok als een speer in het schuimende wak. Hij sprong als een jonge, speelse hond om Kees heen.

„O Keesje, Keesje! Gelukkig, gelukkig!”

Krak! zei er iets. Krak! nog een keer. . . Hans stond ineens stil en keek naar zijn voet. O, wee, zijn riem, zijn nieuwe riem was stuk geknapt. Maar wat kon het hem schelen? . . .

Wàt kon het hem schelen? . . . Kees, die goeie, beste Kees stond immers veilig op de wal!

Hij schopte de schaats van zijn voet en danste juichend verder en greep Kees bij zijn natte schouder en schudde hem heen en weer. . . .

„Ik wil naar huis,” klaagde Kees.

O ja, naar huis.

„We gaan dadelijk, hoor Kees! We gaan al, hoor!”

Hans werd ineens kalmer en gespte zijn schaats los. Toen hielp hij Kees met knokige vingers, die beefden van kou en van de doorgestane angst. . . .

„Ik ben zo koud,” klaagde Kees weer.

„Naar huis, Kees! Kom maar gauw, hoor! Ik draag de schaatsen wel. Hard lopen maar, Kees! Kom maar, geef mij maar een hand! O, Keesje, Keesje, gelukkig, gelukkig!” Ze renden de wei over, de tuin door, voor 't kasteel langs, de straat op. De kloppertjes van binnen waren weer begonnen. Hoe dichterbij ze kwamen, hoe harder ze bonstten. De zon was al ondergegaan.

Een half uurtje later lagen ze naast elkaar in bed, Hans zo goed als Kees. Maar Kees alleen had een warme kruik.

„En *ik* ben er niet eens doorgezakt!” had Hans tegengeprutteld.

Maar vader had gezegd: „Jij bent net zo goed ondeugend geweest, jochie. Jij wist ook, dat die plek gevaarlijk was. Vooruit, en allebei drie dagen de schaatsen niet onder.”

Asjeblieft, dat was een zware straf! . . . Drie dagen op de kant staan, terwijl de anderen reden! . . . En dan begon het misschien net weer te dooien! . . .

Hans lag stilletjes te huilen. Kees hoorde zijn zacht gesnik in het donker. Hij had medelijden met zijn broer.

„Hans,” fluisterde hij, „heb je soms kouwe voeten? . . . Steek ze maar gerust tegen mijn kruik aan, hoor! . . . Ik ben al lekker warm!”

Maar Hans antwoordde niet.

„Hans, slaap je al?”

„Nee, wat dan?”

„Stop je voeten nou tegen de kruik, jô! . . . 't Is zo fijn!” Kees schoof de kruik opzij. Daar kwamen de voeten. De kruik was groot genoeg voor vier.

„Hans, luister eens! . . . Als er nou eens een fee kwam, hè?

En die zei: Zeg nu eens, wat je hebben wil . . . Wat koos jij dan?"

„Och jô, feeën zijn er immers niet!"

„Nee, maar als ze er nou eens waren! . . . Weet je, wat ik dan koos? . . . Dan zei ik: Fee, geef mij een paar schaatsen met een fluitje er in. En dat moet dan netjes beginnen te gillen, als ik op ijs kom, dat niet sterk genoeg is."

„Och jô, dat kàn immers niet!"

„Nou, wat zou dat? . . . 't Is toch leuk, om er aan te denken? . . . Nee, luister eens, jong . . . Ik zou nóg wat anders vragen. Ik zou zeggen: Fee, geef mij een machinetje, dat ik in mijn zak kan dragen. En dat moet mij dan waarschuwen, telkens als ik iets verkeerd doe, waar je later straf voor krijgt! . . . Nou, dat zou fijn wezen! Als we dat vandaag gehad hadden, lagen we nou niet voor straf in bed. En dan mochten we morgen weer rijden!"

Het was even stil.

Toen vroeg Hans: „Zeg Kees, *wist* jij niet, dat het verkeerd was vandaag?"

„Ikke — jawel . . ."

„Waarom zei je het dan niet?"

„Ja," zuchtte Kees, „ik durfde niet goed! . . . Ik was bang, dat je me flauw zou vinden, zie je! . . . Maar ik voelde het ook wel, iedere keer, als ik over dat plekje ging! . . . Dan bonsde mijn hart zo, jô!"

„Waarom bonsde je hart zo?" vroeg een stem. Dat was moeder. Ze kwam binnen met een blaadje. Daarop stonden twee glazen warme citroen.

„Een voor Kees," zei ze, „om warm te worden. En één voor Hans . . . voor straf natuurlijk."

Ze lachte. Die goeie moeder! . . . Ze was zo blij, dat ze haar jongens weer veilig thuis gekregen had. Haar blijdschap was veel groter dan haar boosheid.

Ze bleef op de rand van het bed zitten wachten. Vader kwam ook binnen.

„Nou, vertel op,” zei moeder. „Waarom bonsde je hart zo, Kees?”

Voor moeder en vader hadden ze geen geheimen. Ze vertelden alles. Toen ze alles wist, zei moeder: „Ja, je hebt heel geen tovermachinetje nodig, jongen. Daar heeft Hans gelijk aan. Het kloppertje van binnen, dat waarschuwt je wel, als je wat verkeerd doet.”

„Dat is de stem van God in ons hart,” zei vader. „Luister daar maar goed naar, jongens!”

De glazen waren leeg.

„Heb je al gebeden?” vroeg vader. „Zullen we 't samen doen?”

Dat deden ze. Met vader en moeder was 't al weer goed. Die hadden hun jongens vergeven. Nu vroegen ze ook aan God om vergeving, omdat ze naar zijn stem in hun hart niet geluisterd hadden.

„Wel te rusten, jongens!”

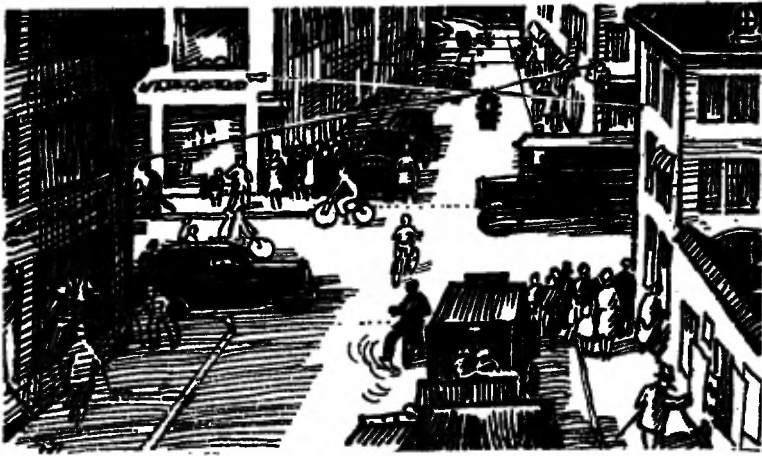
„Dag vader, dag moeder!”

Moeder gaf ze vanavond een zoen extra.

„Voor straf natuurlijk,” lachte Hans.

Hij dacht aan de eerste drie dagen, die komen zouden.

Het was toch niet zo erg, als vader en moeder maar goed op hen waren.

4. HET RODE OOG

Het rode oog hing boven de straat, midden op een druk kruispunt. Het staarde strak en dreigend naar een troep wielrijders, een paar taxi's, een vrachtwagen en een motorrijder, die achter een witte streep, die dwars over de straat was getrokken, stonden te wachten. En veel mensen keken in spanning naar het oog.

De troep groeide aan, maar allen moesten wachten; het boze oog hield ze in bedwang, één...., twee...., drie minuten. Toen....

„Daar gaat ie,” zei een witgekielde slagersjongen, die vooraan stond en hij wipte met een luchtig sprongetje op zijn zware transportfiets. Het rode oog onder de metalen wenkbrauw knipoogde en.... werd vriendelijk groen. En voort stootte de hele troep onder motorgeraas, belgerinkel, zweepgeklap, wielengeratel. Maar het rode oog staarde nu in de zijstraat. Ook daar stond het verkeer plotseling stop voor de streep. Geen wiel, geen paardepoot, die er overkwam. Het boze oog hield alles tegen. Het bedreigde allen, het

waakte over hen, dat ze niet zouden doorrijden en opbotsen tegen de stroom, die zich nu door de hoofdstraat bewoog. Het beschermde de levens van de mensen. Dàt wisten ze, de vrachtrijder zo goed als de automobilist. En daarom wachtten ze, al was het soms vol ongeduld. Daarom gehoorzaamden ze dat oog, dat toch eigenlijk niets was dan een licht, dat door een vernuftige machine automatisch werd geregeld.

Maar Jan de Wilde vond het dwaasheid, om te gehoorzamen aan een lichtje, dat aan een staaldraad boven de straat hing. Man, je moest de hele dag al gehoorzamen, in huis en op school. Jan, laat dat! . . . Jan, aan je werk! . . . Jan, kom hier, en Jan, ga daar! . . . *Dit mag wèl en dàt mag niet.* De hele dag zat je al gevangen aan duizend kettingen van geboden en regels. 't Was nog erger, dan met een hond, die met zijn baas uit wandelen ging, die zat er maar aan één. Nou, dat kon natuurlijk niet anders. Gehoorzaamheid moest er zijn, zei vader en dat wàs ook zo. Maar als je dan eens even werd losgelaten en op je fiets sprong — en hij had zo'n fijn, nieuw karretje —, om met een flinke vaart over de straten te racen, dan kwam je bij de Brugstraat en je keek in dat rode oog. Dan moest je al weer, bòm, je voet op de terugtraprem zetten en met je mooie snelheid was 't gedaan. Dan kon je een poos staan wachten, als een koe achter een hek, tot het dat lichtje beliefdde, om groen te worden. Nou, goed, als er nou een verschrikkelijk druk verkeer uit die zijstraat kwam, dan kon je er natuurlijk niet door. Maar soms was er een hele poos niets, dan kwamen er een enkele auto en een paar fietsers. . . . of een vrachtwagen. En dan weer een poos niets. Nou, dan was het toch dwaasheid, om te wachten. Als er tenminste geen agent stond. . . . Gehoorzamen aan een dood ding, dat door een automaatje werd geregeld, dat was goed voor anderen, maar niks voor hem. Natuurlijk, het was wel goed, dat die anderen het deden! Dan bleef er voor hem ruimte genoeg.

En daarom loerde Jan al uit de verte, of hij in de buurt van het rode oog een politie-uniform zag. Wàs die er, dan stopte hij en mopperde. Was die er niet, dan spurttte Jan door, langs de stilstaande troep. Even uitkijken . . . en, als het kon, vooruit maar! Rits, voor een auto langs . . . Rrt, voorbij een paar fietsers, die net uit de zijstraat kwamen . . . Rang, vlak langs een paar oude dames, die juist overstaken . . .

Hij was er al. Schreeuw nou maar achter mijn rug! Mopper maar van kwajongens en roekeloosheid en leven wagen. Och kom, Jan is zéker van zijn zaak en een agent is er immers niet en fietsen hebben nu eenmaal geen nummer, waaraan je ze kunt herkennen, of dat je even kunt opgeven aan het bureau.

Het ging goed.

Het ging véle malen goed.

„Het gaat altijd goed,” dacht Jan. Die nieuwe verkeerslichten waren toch eigenlijk pracht dingen. Vroeger stond er een verkeersagent, dan moest je wachten, of je wou of niet, anders had die je zó bij je kraag!

Maar eens zag hem zijn onderwijzer, die op een straathoek stond te wachten. Hij gaf Jan de volgende dag een geducht standje en besteedde een hele les aan de nieuwe stoplichten.

„Het kan je dood zijn, als je niet strikt gehoorzaamt aan de regels van het verkeer,” zei meneer. „Begrijp je dat nu, Jan?”

„Ja meneer,” knikte Jan. En hij dacht er bij: „Voor u wel, want u kunt niet zo goed fietsen als ik . . .”

„En daarom is het goed, dat de rechter de overtreders van de verkeerswetten een strenge straf oplegt,” ging de onderwijzer voort.

„Ja,” dacht Jan, „maar daarvoor moet hij je eerst te pakken hebben. En mij krijgen ze niet gauw . . .”

„En bovendien,” ging meneer voort, „bovendien moeten we

zuinig zijn op ons lichaam en voorzichtig met ons leven. Het is een kostbaar geschenk, dat wij van God ontvangen hebben en daar mogen wij niet roekeloos mee omgaan. Dat weet jij toch wel, Jan? Jij weet toch wel, wat de Here van ons vraagt?"

„Ja meneer,“ zei Jan.

Toen zat hij toch stil na te denken en werd hij ook een beetje verlegen en onrustig. Want God had het wel gezien, als hij zo onvoorzichtig was! Hem kon je nooit bedriegen! Daar had hij nog niet aan gedacht!

Die avond stond hij te wachten in de rij, wel ongeduldig, maar toch gehoorzaam. Het was *niet* het rode oog, dat hem tegenhield. — O neen, hij had best kans gezien, om het te passeren, want het was juist heel rustig op straat. . . . Het was een *ander* Oog, dat je *niet* kon zien, maar dat Jan voelde in zijn hart. Het was het alziend Oog van God. Voor het rode oog boven de straat had Jan tot nu toe maar weinig eerbied gehad, maar voor het Oog van God wèl.

Hij was een wilde, speelse jongen, een echte, gezonde bengel, die altijd haantje-de-voorste was bij het spel en op de straat. Maar de verhalen uit de Bijbel vond hij prachtig. Van Jezus hield hij. En 's avonds boog hij eerbiedig zijn knieën voor God.

Er waren eigenlijk twee Jannen binnen in hem. De ene was Jan de kwajongen, die alleen maar dacht aan pret en daarvoor alles vergat. De andere was Jan met het tere hart, een kleine vriend van God, die wel graag gehoorzaam wilde zijn, maar het nooit helemaal kon.

En die twee Jannen hadden eigenlijk altijd ruzie met elkaar. Maar deze keer had de *laatste* Jan het toch gewonnen. Hoe lang zou het duren?

Helaas, het duurde niet lang. De kameraden, die ook wel eens door het stoplicht reden, zagen Jan staan, gehoorzaam

wachtend in de rij. En ze spotten: „Ha, die Jan, die sufferd! . . Die durft niet meer!”

Toen waren er twee stemmen in Jans hart. Twee Jannen spraken elkaar tegen.

De ene zei: „Laat ze maar praten, Jan! Jij weet wel, waarom je gehoorzaam bent.”

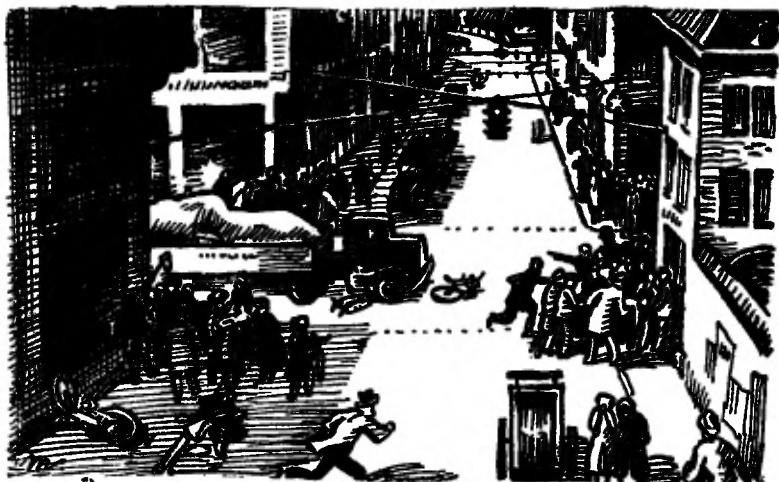
Maar de andere stooft op: „Een sufferd? Jij bent helemaal geen sufferd! Jij bent juist zo knap en behendig! Je kunt achterstevoor op je fiets rijden in de drukke Molenstraat! — En je durft op je zadel gaan staan, terwijl je in vliegende vaart de helling bij de groentemarkt afgaat! Je kunt later misschien wel wielrenner worden! Vooral in een wedstrijd met hindernissen behaal je vast de eerste prijs! Laat ze zien, Jan, wat je bent! Een sufferd? Laat dat niet op je zitten!”

En toen de vrienden *bleven* plagen, toen won Jan de kwajongen het weer. Hij wachtte niet meer voor het rode oog, hij vond nog wel een gaatje om door te kruipen. . . . De kameraden keken hoog tegen hem op. En de boze woorden, die de mensen hem naslingerden, als ze bijna een ongeluk kregen door zijn schuld, klonken hem in de oren als hoerageroep.

Maar die zachte stem in zijn hart, die zweeg niet. Die begon te praten iedere avond, als Jan in zijn bed lag.

En rustig was hij niet.

Maar eens, in de grote vakantie, was er een motorrijder, die op het kruispunt in de Brugstraat maar even het puntje van een spatbord raakte. Dat spatbord zat vast aan het achterwiel van een fijne jongenskar. De motorrijder zwenkte het trottoir op, reed een kinderwagen omver, botste dan tegen een muur. En toen was er een auto, die een slingerende jongensfiets op zijn bumper nam en neersmaakte op de keien. Mensen, die zich verdrongen om een bleke vrouw met een jammerend kindje, dat een bloedneusje had. Mensen om een

man in een leren pak, die met een gebroken arm tegen de muur stond geleund.... Heel veel mensen om een slap jongenslichaam, dat in een winkel binnengedragen werd. Dat even later overgebracht werd in een ziekenhuis-auto. Een agent borg zijn boekje op in zijn borstzak en maande de mensen tot doorlopen. Toen droeg hij op zijn schouder een verboden stelletje stangen en wielen naar het bureau. De motorrijder en het kind waren al met een andere auto weggebracht.

Het oog knipte.... rood.... groen.... rood.... groen....

Het verkeer ging door, het had geen ogenblik stilgestaan. Wie dacht tien minuten later nog aan dat ongeluk? Zoiets gebeurde iedere week....

Maar een week later belde er een meneer aan bij het ziekenhuis. En toen er werd opengedaan, zei hij: „Dag zuster. Ik kom voor Jan de Wilde. Ik ben zijn onderwijzer. De school is pas weer begonnen, maar Jan was er niet. En de kinderen zeiden, dat Jan een ongeluk heeft gehad en dat hij hier nu ligt. Kan ik bij hem toegelaten worden?”

Het mocht.

„Hoe is het met hem?” vroeg de onderwijzer.

„Dat valt hard mee,” zei de zuster. „Hij knapt al mooi weer op en hij zal er wel niets van overhouden, gelukkig. Je snapt het niet, meneer, dat die kwajongen er nog zó goed afgekomen is!”

Ze gingen samen een koele gang door, een trap op, toen nog een gang door. En de zuster praatte: „Maar er is iets met hem, wat ik niet begrijp. Je zou zeggen, dat hij nu blij en dankbaar moest wezen, omdat het zo afgelopen is. En in plaats daarvan ligt hij zó bedrukt te kijken en lachen kan hij maar niet. 't Is net, of hij over iets piekert, meneer. Hij slaapt ook zo onrustig. Maar ik kan er maar niet uitkrijgen, wat het is.”

„Zó. . . . hm,” zei de onderwijzer nadenkend.

„Deze deur, meneer.”

„Dank u, zuster.”

Meneer stapte binnen.

Een jongen lag hem met één oog aan te kijken en kreeg een kleur. Het andere oog zat onder een groot, wit verband, dat bijna zijn hele hoofd verborg. Ook zijn arm was nog verbonden.

„Zo Jan,” zei meneer, „daar lig je nou, hè? . . . Maar je had ook al dood kunnen zijn en begraven. . . . Weet je dat wel?”

Toen begon Jan ineens te snikken, te snikken! . . . Hij kon bijna niet meer ophouden. De zuster kwam er bij en liet hem wat drinken. Het hielp niet veel. De meester probeerde hem te troosten, maar het leek wel, alsof hij het niet hoorde.

„Jan,” zei de onderwijzer toen, „wil je mij misschien wat vragen? Heb je wat op je hart, dat je niet goed zeggen durft?”

Toen knikte Jan. De zuster ging weg. En de meester kwam dicht bij het bed zitten.

„Zeg het nu maar,” zei hij. „Je kunt mij vertrouwen, Jan.”
„Meneer,” fluisterde Jan, „als ik nou doodgereden was.”
Hij zweeg. Hij durfde niet verder.

„Toe maar, jongen. Ik wil je heel graag helpen, als ik kan....”

En toen kwam het.

„Als ik nou doodgereden was.... door mijn eigen schuld.... dan was ik zeker niet in de.... in de.... hemel gekomen?”
Toen pakte de meester met beide handen de ene gezonde hand van de jongen en vroeg: „Jan, vertel mij eens, heb jij Jezus lief?”

„Ik geloof het wel,” snikte Jan. „Soms weet ik het wel zeker, als ik pas gebeden heb.... of als u vertelde uit de Bijbel, dan ook.... Maar ik heb Hem altijd weer vergeten.... Ik was altijd weer ongehoorzaam....”

„En voortaan?” vroeg de meester.

„Voortaan?....” vroeg Jan.

„Ja, wat zul je voortaan doen?.... *Wil* je wel gehoorzaam zijn?.... *Wil* je Jezus wel liefhebben?”

Jan knikte.

„O ja, ik *wil* het wel,” zei hij. „En ik zal ook wel mijn best doen.... Maar....”

„Luister dan eens, Jan,” zei meneer. „Ik ben niets beter dan jij. Soms, als ik over de straat loop, is mijn hart vol boze gedachten. En als ik dan eens een ongeluk kreeg, dan zou ik zó, met dat boze hart, voor God moeten komen. Als de Heer dan alleen maar mijn hart aanzag, dan zag het er slecht voor mij uit, Jan!.... Maar dat *doet* Hij niet!.... Want in de hemel is een Boek, het Boek des Levens. Daar staat mijn naam in, Jan. En hoe groot mijn zonden ook zijn, omdat mijn naam in dat Boek staat, ga ik tòch de hemel binnen!.... Want Jezus heeft de straf gedragen voor al mijn zonden. Voor de mijne en ook voor de jouwe, Jan!.... Jouw naam staat óók in dat boek, als jij Jezus liefhebt. Ge-loof je dat?”

„Ja meneer,” zei Jan zacht. En toen liepen er toch weer een paar tranen uit zijn ene, niet verbonden oog. Maar dat waren andere tranen dan die van daar straks. Die kwamen van verwondering en van blijdschap. Want zó goed had hij het nog nooit begrepen.

Toen gingen ze nog samen bidden. Toen vroeg de meester, of de Here helpen wilde, dat Jan daar nu veel aan denken mocht, dat zijn naam in het Boek des Levens stond. Dat zou hem het best van alles helpen om gehoorzaam te zijn.

Het was een andere Jan, die achterbleef, toen meneer weer was weggegaan. Hij piekerde niet meer. Er was niets meer te piekeren. Hij dacht: „Als dat zo is, . . . als mijn naam in het Boek des Levens staat, dan hoef ik niet meer ongerust te zijn! . . . Dan ben ik altijd veilig . . . overal en altijd . . . Nou, wat zal ik nu mijn best doen om gehoorzaam te zijn!”

En toen zuchtte hij en sliep rustig in. Want hij was nog wel erg zwak . . .

Maar een paar weken later reed hij met zijn ouders in een auto door de stad. Toen mocht hij weer naar huis. Daar moest hij nog wat aansterken. Dan zou hij geheel genezen zijn.

In de Brugstraat hield de auto stil.

Toen keek moeder naar buiten en zei: „Hier was het! — Jan, mijn jongen, *nu* moet je toch wèl wachten! . . . Beloof je me nu, dat je het voortaan *altijd* zult doen?”

„U kunt er op aan, moeder!” zei Jan vast.

„Zo mag ik het horen!” prees vader.

En ze waren gerust. Want Jan had ze verteld, wat hij met de meester had besproken.

Het rode oog staaarde, koel en dreigend . . .

Maar in zijn hart voelde Jan de vriendelijke ogen van God.

INHOUD

	blz.
1. Gratis luchtreis	5
2. Het verhaal van de chauffeur . .	13
3. Het kloppertje van binnen . . .	19
4. Het rode oog	29